

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 70/09-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. apríla 2009 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészáros a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť J. H., M., zastúpeného advokátom JUDr. J. H., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 56/02 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. H. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 56/02 p o r u š e n é b o l o .

2. J. H. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré j e Okresný súd Košice I p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. J. H. p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 346,38 € (slovom tristoštyridsaťšesť eur a tridsaťosem centov), ktoré j e Okresný súd Košice I p o v i n n ý

zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. H., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 70/09-10 z 12. februára 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť J. H., M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 56/02 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uviedol, že na okresnom súde podal žalobu o náhradu škody na zdraví proti odporcovi – S., K.. Od začiatku konania uplynulo viac ako šesť rokov a v predmetnom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 17 C 56/2002 sa dosiaľ vo veci právoplatne nerozhodlo. Sťažovateľ ďalej dodal: *„(..) Od podania návrhu sa uskutočnilo v predmetnej veci len 8 pojednávaní. Po podaní žaloby boli pojednávania vytyčované v intervale 4 až 5 mesiacov. Tieto pojednávania však boli neúčelné a nevedli k správne mu rozhodnutiu vo veci samej. Rozsudok prvostupňového súdu bol vynesený dňa 19. 12. 2003 po vykonaní dokazovania, ktoré však bolo nepostačujúce. Súd prvého stupňa vyniesol rozsudok predčasne, bez vykonania náležitého dokazovania, čo sa prejavilo aj na vecnej správnosti rozhodnutia. Potvrzuje to aj skutočnosť, že uvedený rozsudok prvostupňového súdu bol napadnutý odvolaním tak niektorým zo žalobcov, ako aj zo strany vedľajšieho účastníka v konaní. Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28. 9. 2004 sp. zn. 14 Co 66/04 bol rozsudok prvostupňového súdu zrušený a vrátený prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Spis v predmetnej veci bol vrátený*

na prvostupňový súd dňa 18. 11. 2004. Po vrátení veci na nové konanie a rozhodnutie prvostupňovému súdu boli vo veci uskutočnené do dnešného dňa len 2 pojednávania. Posledné pojednávanie konané dňa 7. 7. 2005 bolo odročené na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania. Uznesením zo dňa 25. 8. 2005 Okresný súd Košice I pribral do konania znalca, Znalecký ústav: Lekárska fakulta Univerzity P. J. Šafárika. Znalecký posudok č. 33/2005 zo dňa 28. 2. 2006 bol vypracovaný a predložený Okresnému súdu Košice I dňa 7. 3. 2006. Voči znaleckému posudku podal môj právny zástupca námietky, ktoré boli považované za dôvodné. S podanými námietkami sa ustanovený znalec vysporiadal v doplnku znaleckého posudku č. 1/33/05 zo dňa 25. 10. 2006. Doplnok znaleckého posudku bol predložený Okresnému súdu Košice I dňa 20. 11. 2006.

Vzhľadom k tomu, že vypracovanie kontrolného znaleckého posudku znaleckým ústavom trvalo 7 mesiacov, trvanie vypracovania doplnku znaleckého posudku v rozsahu 3 normostrán ďalších 6 mesiacov sa mi javí ako neprimerané a prietahové. Som toho názoru, že ani sudca Okresného súdu I správne nevyužil možnosti dané mu platnou právnou úpravou a znalca neurgoval ani nijakým spôsobom neupozornil na urýchlené dopracovanie posudku. Sudca Okresného súdu Košice I viac ako pol roka po predložení doplnku znaleckého posudku neurčil vo veci termín pojednávania a neurobil iný úkon vo veci samej. Následne opatrením predsedu súdu zo dňa 5. 6. 2007 bola vec v dôsledku personálnych zmien pridelená na nové rozhodnutie sudcovi Okresného súdu Košice I Mgr. J. M. Ani rozvrhom práce určený sudca po dobu dlhšiu ako jeden rok neurobil žiaden úkon vo veci samej. Možno teda konštatovať, že od posledného pojednávania v danej veci už uplynuli viac ako 3 roky a od doby predloženia doplnku znaleckého posudku, odkedy mali a mohli byť vykonávané ďalšie pojednávania uplynuli takmer 2 roky. Aj napriek skutočnosti, že vypracovanie znaleckých posudkov trvá istý čas, ani po ich vypracovaní, hoci predstavujú v danom konaní kľúčový a významný dôkaz nebol vo veci urobený žiaden úkon, čo možno zo strany súdu považovať za prietahy v konaní.

Dňa 8. 7. 2008 som podal sťažnosť predsedovi Okresného súdu Košice I na prietahy v konaní, ktorý po oboznámení s obsahom mojej sťažnosti konštatoval, že toto konanie je po skutkovej stránke značne náročné, a že Okresný súd Košice I od podania návrhu až do decembra 2006 konal vo veci pravidelne a bez prietahov. (...)

Chcem poukázať na skutočnosť, že predmetné prietahy v súdnom konaní vyvolávajú u mňa psychický stav neistoty a očakávania, keďže sa neviem domôcť práva, ktoré som si zákonným spôsobom uplatnil, ako ani samostatného odškodnenia, ktoré mi za škody na zdraví a spôsobené trvalé následky patrí. Som toho názoru, že konanie o náhradu škody z ublíženia na zdraví je konaním s osobitným významom pre sťažovateľa, v ktorom sa vyžaduje aj osobitná rýchllosť.“

Na základe uvedených podstatných skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1) Základné právo sťažovateľa, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, zaručené ustanovením článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, bolo v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 17 C 56/02 porušené.

2) Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 600.000,- Sk, ktoré je Okresný súd Košice I povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3) Okresnému súdu Košice I prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 56/02 konal bez zbytočných prietahov.

4) Porušovateľ je povinný sťažovateľovi nahradiť trovy súdneho konania.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jej predsedom, listom sp. zn. Spr 82/08 z 9. marca 2009 a právny zástupca sťažovateľa prípisom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu zo 17. marca 2009.

2.1 Predseda okresného súdu uviedol chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci a okrem iného dodal:

„(...) Sťažovateľ (...) na tunajšom súde dňa 25. 1. 2003 podal žalobu, proti žalovanej: S. K., a. s., s označeným vedľajšieho účastníka popri žalovanej S., a. s. B., odštepny závod K. Žalobou sa domáhali náhrady škody na zdraví, ktorú účastníci utrpeli ako cestujúci pri dopravnej nehode dňa 25. 1. 1999 (...).

Po právnej stránke vec nie je náročná. Je však náročná po stránke skutkovej.

V konaní vystupuje na strane žalobcov 13 účastníkov. Na objektívne zistenie skutkového stavu bolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie. Súd sa musel okrem iného vypořadať aj s námietkami účastníkov proti podaným znaleckým posudkom, súd rozhodol vo veci rozsudkom, ktorý bol však odvolacím súdom zrušený. Tieto skutočnosti značne prispeli k predĺženiu konania.“

V závere listu predseda okresného súdu oznámil ústavnému súdu, že netrvá na ústnom pojednávaní v predmetnej veci.

2.2 Právny zástupca sťažovateľa vo svojom vyjadrení ústavnému súdu oznámil, že netrvá na ústnom prerokovaní sťažnosti, a ďalej uviedol:

„V konaní vedenom pred Ústavným súdom SR, sp. zn. IV. ÚS 354/08 Ústavný súd SR dňa 22. 1. 2009 rozhodol nálezom, v ktorom sťažovateľke (...) z dôvodu porušenia jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní pred Okresným súdom Košice I, sp. zn. 17 C 56/2002 priznal finančné zadosťučinenie v sume 2000 € (...).

Poukazujem na skutočnosť, že v danom prípade ide o totožnú ústavnú sťažnosť (...) v konaní pred Okresným súdom Košice I, sp. zn. 17 C 56/2002.

(...) Skutočnosť uvádza vo vyjadrení porušovateľa, Spr. 82/08, že sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť na Ústavný súd SR dňa 19. 2. 2009, teda až po tom, čo v konaní pred Okresným súdom Košice I ako žalobca v 2. rade zbral písomným podaním zo dňa 4. 12. 2008 žalobu späť sa nezakladá na pravde. Ústavná sťažnosť bola podaná na Ústavný súd osobne dňa 29. 9. 2008 (...). K späťvzatiu žaloby teda došlo až po doručení Ústavnej sťažnosti Ústavnému súdu.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne

rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04, I. ÚS 90/06).

II.

Zo sťažnosti, z jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 17 C 56/02:

- 25. november 2002 – sťažovateľ (spolu s ostatnými šiestimi žalobcami) podal žalobu okresnému súdu proti spoločnosti S., K., a. s., o náhradu škody na zdraví s prísl., za účasti S., a. s., B. (ďalej len „vedľajší účastník“). Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 13 C 56/02,
- 11. marec 2002 – okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa a žalobcov na doplnenie údajov,
- 15. marec 2002 – právny zástupca sťažovateľa a žalobcov reagoval na výzvu súdu,
- 12. apríl 2002 – vo veci sa uskutočnilo pojednávanie,
- 22. máj 2002 – vo veci sa uskutočnilo pojednávanie,
- 2. október 2002 – vo veci sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom okresný súd uznesením č. k. 17 C 56/02-77 spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp. zn. 13 C 56/02 (týkajúce sa 7 žalobcov) a sp. zn. 17 C 56/02 (týkajúce sa 6 žalobcov), ktoré bolo ďalej vedené pod sp. zn. 17 C 56/02,
- 30. október 2002 – pojednávanie bolo po vykonanom dokazovaní odročené na neurčito z dôvodu nariadenia znaleckého dokazovania,
- 20. január 2003 – okresný súd uznesením č. k. 17 C 56/02-92 nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru traumatológie,
- 7. február 2003 – okresný súd uznesením č. k. 17 C 56/02-94 rozšíril úlohy dané znalcovi predchádzajúcim uznesením,
- 9. júl 2003 – znalec doručil súdu 10 znaleckých posudkov o posúdení zdravotného stavu 10 žalobcov,

- 5. september 2003 – pojednávanie bolo po vykonanom dokazovaní odročené na neurčito z dôvodu doplnenia znaleckého dokazovania, najmä vyjadrenia znalca k námietkam vzneseným proti znaleckým posudkom,
- 20. november 2003 – znalec sa vyjadril k námietkam a predložil ďalšie znalecké posudky,
- 26. november 2003 – okresný súd uznesením č. k. 17 C 56/02-235 priznal znalcovi znalečné,
- 9. december 2003 – okresnému súdu bol doručený návrh na rozšírenie žaloby,
- 11. december 2003 – pojednávanie bolo po vykonanom dokazovaní a pripustení návrhov zmien odročené na neurčito s tým, že vedľajší účastník oznámi, aké plnenie už vykonal v prípade jednotlivých žalobcov,
- 17. december 2003 – pojednávanie bolo po vykonanom dokazovaní odročené na 19. december 2003 z dôvodu vyhlásenia rozhodnutia,
- 19. december 2003 – bol vyhlásený rozsudok č. k. 17 C 56/02-313,
- 23. február 2004 – vedľajší účastník a žalobkyňa v 13. rade podali odvolanie proti uvedenému rozsudku,
- 27. február 2004 – okresný súd zaslal spis Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaniach,
- 28. september 2004 – krajský súd uznesením č. k. 14 Co 66/04-446 zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- 18. november 2004 – spis bol vrátený okresnému súdu,
- 10. máj 2005 – pojednávanie bolo po vykonanom dokazovaní odročené na 7. máj 2005,
- 7. máj 2005 – pojednávanie bolo po vykonanom dokazovaní odročené na neurčito z dôvodu nariadenia kontrolného znaleckého dokazovania,
- 25. august 2005 – okresný súd uznesením č. k. 17 C 56/02-537 nariadil znalecké dokazovanie Znaleckým ústavom Lekárskej fakulty Univerzity P. J. Šafárika v K. (ďalej len „znalecký ústav“),
- 30. september 2005 – okresný súd zaslal spis znaleckému ústavu,
- 7. marec 2006 – znalecký ústav zaslal súdu vypracované kontrolné znalecké posudky,
- 13. marec 2006 – okresný súd uznesením č. k. 17 C 56/02-633 priznal znaleckému ústavu odmenu,
- 14. marec 2006 – súd zaslal kontrolné znalecké posudky účastníkom na vyjadrenie,

- 18. apríl 2006 – žalobkyňa v 13. rade zaslala námietky proti kontrolnému znaleckému posudku,
- 2. august 2006 – vedľajší účastník sa vyjadril ku kontrolnému znaleckému posudku,
- 30. august 2006 – právny zástupca sťažovateľa a žalobcov sa písomne vyjadrili k uzneseniu krajského súdu,
- 5. september 2006 – právny zástupca sťažovateľa a žalobcov sa vyjadrili ku kontrolnému znaleckému posudku,
- 20. september 2006 – okresný súd zaslal vyjadrenia účastníkov ku kontrolnému znaleckému posudku znaleckému ústavu na vyjadrenie a doplnenie,
- 20. november 2006 – znalecký ústav doplnil kontrolný znalecký posudok,
- 14. december 2006 – okresný súd uznesením č. k. 17 C 56/02-655 priznal znaleckému ústavu odmenu za doplnenie kontrolného znaleckého posudku,
- 30. máj 2008 – žalobkyňa v 13. rade podala sťažnosť na prieťahy v konaní,
- 6. jún 2008 – okresný súd sa vyjadril k uvedenej sťažnosti,
- 9. júl 2008 – sťažovateľ a žalobkyňa v 4. a 11. rade podali sťažnosti na prieťahy v konaní,
- 23. júl 2008 – okresný súd sa vyjadril k uvedeným sťažnostiam,
- 23. júl 2008 – právny zástupca sťažovateľa a žalobcov zaslal písomné stanovisko ku skutkovému a právnemu stavu v danej veci,
- 18. august 2008 – žalobkyňa v 13. rade zaslala vyjadrenie k veci,
- 25. september 2008 – žiadosť právneho zástupcu sťažovateľa a žalobcov o odročenie pojednávania z dôvodu predpokladaného mimosúdneho vyrovnaní,
- 26. september 2008 – pojednávanie bolo z dôvodu predpokladaného mimosúdneho vyrovnaní odročené na neurčito,
- 8. december 2008 – okresnému súdu bolo doručené späťvzatie žaloby žalobcami v 1. až 12. rade (rovnako aj sťažovateľom).

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 56/02 došlo k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby neodstráni. Spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu sa vytvára právna istota. Pre splnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby súd vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa zásadne naplní až právoplatným rozhodnutím súdu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty, pokiaľ ide o jej práva (mutatis mutandis II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého občianskoprávneho konania je náhrada škody z ublíženia na zdraví, t. j. vec, ktorej povaha si vyžadovala osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd mal povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená (§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (pozri napr. I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00).

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o náhrade škody z ublíženia na zdraví v okolnostiach danej veci mohol predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci najmä s ustálením skutkového stavu opakovaným znaleckým dokazovaním, a taktiež väčším počtom účastníkov konania. Napriek tomu, zdĺhavý priebeh napadnutého konania (ako to vyplynie aj z hodnotenia postupu súdu), ústavný súd nemohol pripísať iba na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci. Na faktickú zložitost' veci však nemohol neprihliadnuť pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania s'ťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil takú závažnú okolnost', ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a konštatuje, že okresný súd bol v predmetnej veci krátkodobo, ale aj dlhodobo bez akýchkoľvek zákonných alebo iných ospravedlniteľných dôvodov nečinný, a to konkrétne v období od 22. mája 2002 do 2. októbra 2002 (štyri mesiace), od 18. novembra 2004 do 10. mája 2005 (päť mesiacov) a od 14. decembra 2006 do 25. septembra 2008 (dvadsaťjeden mesiacov). Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas viac ako dvoch rokov a šiestich mesiacov nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k prieťahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale predovšetkým v dôsledku postupu súdu. Ústava pritom v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prieťahov.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

4. Vzhľadom na to, že v dôsledku mimosúdnej dohody bolo napadnuté konanie na okresnom súde skončené, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 600 000 Sk, teda 19 916,35 €, pretože *„predmetné prieťahy v súdnom konaní vyvolávajú u mňa psychický stav neistoty a očakávania, keďže sa neviem domôcť práva, ktoré som si zákonným spôsobom uplatnil, ako ani samostatného odškodnenia, ktoré mi za škody na zdraví a spôsobené trvalé následky patrí“*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa, ktorý túto ústavnú sťažnosť podal v čase trvania napadnutého konania. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, najmä na povahu veci (náhrada škody z ublíženia na zdraví), na jej určitú faktickú zložitosť, ako aj na to, že medzičasom bola skončená, považuje za primerané priznať mu sumu 2 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia z 10. júla 2008, spísanie sťažnosti z 18. septembra 2008 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu zo 17. marca 2009). Za dva úkony vykonané v roku 2008 patrí odmena v sume dvakrát po 105,42 € a režijný paušál dvakrát po 6,31 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2009 prislúcha odmena v sume 115,90 € spolu s režijným paušálom 6,95 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách

a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkovú sumu 346,38 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. apríla 2009